

Heikki Taulu

20.11.2023

Dnro 001/81/2023

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen tiistaina 21.11.2023 klo 9.15

HE 73/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Akava kiittää mahdollisuudesta tulla kuultavaksi otsikon asiassa

Yleistä

Akava pitää tärkeänä pyrkimyksiä työllisyyden kasvattamiseen myös työttömyysturvaa kehittämällä ja jopa maltillisesti kiristämällä. Hallitusohjelman muodostama työttömyysturvan leikkausten kokonaisuus on kuitenkin mielestämme liian suuri. Tässä esityksessä ehdotettuja leikkauksia ei pidä toteuttaa, vaan työllisyyden kasvattamiseen pitää pyrkiä pääasiassa keinoilla, jotka eivät näin voimakkaasti kohdistu heikossa tilanteessa oleviin työttömiin.

Tuloperusteinen työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehdon täyttäminen on edellytys sille, että työttömäksi jäänyt voi päästä ansiosidonnaisen työttömyysturvan piiriin. Akava kannattaa palkansaajan työssäoloehdon muuttamista tuloperusteiseksi (ns. euroistaminen). Pidämme muutosta pääasiassa rakenteellisenä ja tarpeellisenä uudistustoimena, emmekä niinkään työllisyystoimena, vaikkakin sillä on myös laskennallinen työllisyyttä lisäävä vaikutus.

Uudistuksen jälkeen työssäoloehdon kertymisessä ei enää seurattaisi lainkaan henkilön viikkokohtaisia työtunteja, vaan pelkästään kalenterikuukausittaisia (tai puolen kuukauden) ansioita. Jatkossa tarkastelu lisäksi kohdistuisi ansioiden (palkan) maksuajankohtaan, eikä ansainta-ajankohtaan, kuten nykyään. Tämä ehdotuksessa valittu maksuajankohtaan perustuva karttuma voi työttömän näkökulmasta olla vähemmän intuitiivinen verrattuna nykyiseen ansaintaperusteiseen karttumaan. Uudistuksen hyvä läpivienti edellyttääkin työttömien tehokasta informointia asiasta.

Heikki Taulu

20.11.2023

Dnro 001/81/2023

Työssäoloehdon pituus

Akava ei kannata työssäoloehdon keston kaksinkertaistamista nykyisestä noin kuudesta kuukaudesta kahteentoista kuukauteen. Ehdotamme, että mikäli keston pidennys katsotaan välttämättömäksi, sitä kohtuullistettaisiin niin, että työssäoloehdon pituudeksi tulisi enintään yhdeksän kuukautta. Tämä olisi nähdäksemme kohtuullinen lievennys muutoin suuria leikkauksia sisältävään esitykseen.

Muut muutokset

Emme kannata esitykseen sisältyviä muita leikkauksia työttömän turvaan. Näitä ovat työttömyysturvan lapsikorotusten poisto, omavastuuajan pidentäminen viidestä seitsemään päivään, lomakorvauksen jaksottaminen sekä työttömyysetuuden sovittelun suojaosasta luopuminen. Mielestämme nämä heikennykset työttömyyden aikaisiin etuuksiin ovat kokonaisuudessaan liian suuret.

Akava ry:n puolesta

Heikki Taulu
ekonomisti